

ZAKON

O DOPUNI ZAKONA O SUDIJAMA

Član 1.

U Zakonu o sudijama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 58/09 – US, 104/09, 101/10, 8/12 – US, 121/12, 124/12 – US, 101/13, 111/14 – US i 117/14), posle člana 45. dodaju se naziv člana i član 45a koji glase:

„Utvrđivanje stručnosti i osposobljenosti kandidata za sudiju koji se prvi put bira

Član 45a

Stručnost i osposobljenost kandidata za sudiju koji se prvi put bira na sudijsku funkciju u osnovnom ili prekršajnom суду proverava se na ispitu koji organizuje Visoki savet sudstva.

Uspeh na ispitu izražava se ocenama od 1 do 5.

Kandidat za sudiju koji je završio početnu obuku na Pravosudnoj akademiji nije dužan da polaže ispit koji organizuje Visoki savet sudstva, već se njemu kao merilo stručnosti i osposobljenosti uzima ocena sa završnog ispita na početnoj obuci na Pravosudnoj akademiji.

Visoki savet sudstva propisuje program i način polaganja ispita na kome se ocenjuje stručnost i osposobljenost kandidata za sudiju.”.

Član 2.

Visoki savet sudstva dužan je da propiše program i način polaganja ispita na kome se ocenjuje stručnost i osposobljenost kandidata u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopuni Zakona o sudijama sadržan je u članu 154. Ustava kojim je, između ostalog, predviđeno da Visoki savet sudstva, u skladu sa Ustavom i zakonom, predlaže Narodnoj skupštini izbor sudija prilikom prvog izbora na sudijsku funkciju.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Odlukom Ustavnog suda IUZ broj 427/2013 od 12. juna 2014. godine, objavljenom u „Službenom glasniku Republike Srbije”, broj 111/14 od 15. oktobra 2014. godine, druga rečenica člana 50. stav 4. Zakona o sudijama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 58/09 – US, 104/09, 101/10, 8/12 – US, 121/12, 124/12 – US i 101/13), koja je glasila: „Visoki savet sudstva dužan je da prilikom predlaganja kandidata za izbor sudije prekršajnog ili osnovnog suda, predloži kandidata koji je završio početnu obuku u Pravosudnoj akademiji, u skladu sa posebnim zakonom.”, prestala je da važi.

Ovakva odluka Ustavnog suda je ustvari posledica Odluke Ustavnog suda IUZ broj 497/2011 od 6. februara 2014. godine, objavljene u „Službenom glasniku Republike Srbije”, broj 32/14 od 20. marta 2014. godine, kojom su odredbe člana 40. st. 8, 9. i 11. Zakona o Pravosudnoj akademiji („Službeni glasnik RS”, broj 104/09), prestale da važe. U obrazloženju navedene odluke Ustavnog suda, između ostalog, navedeno je da se zakonom ne može obavezivati Visoki savet sudstva da obavezno predlaže Narodnoj skupštini za prvi izbor za sudijsku funkciju kandidate koji su završili početnu obuku na Pravosudnoj akademiji, ali da se zakonom mogu propisati pravila na osnovu kojih bi Visoki savet sudstva posebno vrednovao završnu početnu obuku na Pravosudnoj akademiji, u postupku predlaganja sudija koji se prvi put biraju.

Iz navedenog razloga, predložena je dopuna Zakona o sudijama tako što se propisuju posebna pravila za utvrđivanje stručnosti i sposobljenosti kandidata za sudiju koji se prvi put bira za obavljanje sudijske funkcije u prekršajnom i osnovnom sudu, pri čemu su kandidati koji su završili početnu obuku na Pravosudnoj akademiji oslobođeni polaganja posebnog ispita koji organizuje Visoki savet sudstva, a ocena sa završnog ispita na početnoj obuci na Pravosudnoj akademiji izjednačena je sa ocenom na tom posebnom ispitu.

III. OBJAŠNjENjE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENjA

Članom 1. Predloga zakona dopunjuje se Zakon o sudijama, na taj način što se dodaje član 45a, kojim se u postupku predlaganja kandidata za sudiju sudova najnižeg stepena predviđa provera stručnosti i sposobljenosti kandidata na posebnom ispitu koji organizuje Visoki savet sudstva. Polaganja ovog ispita oslobođeni su kandidati koji su završili početnu obuku na Pravosudnoj akademiji. Podrazumeva se da je završna ocena na početnoj obuci izjednačena sa ocenom na posebnom ispitu. Na taj način svi kandidati koji su se prijavili za prvi izbor za sudiju osnovnog ili prekršajnog suda su izjednačeni, pri čemu se posebno vrednuje ocena sa završnog ispita na početnoj obuci na Pravosudnoj akademiji, a što je u skladu i sa obrazloženjem koje je dao Ustavni sud u svojoj odluci kojim je utvrdio da odredbe člana 40. st. 8, 9. i 11. Zakona o Pravosudnoj akademiji nisu u skladu sa Ustavom.

Članom 2. Predloga zakona određeno je da Visoki savet sudstva donosi propis koji je ovim zakonom predviđen (o programu i načinu polaganja ispita na kome

se ocenjuje stručnost i sposobljenost kandidata) u roku od 90 dana od stupanja ovog zakona na snagu, a članom 3. Predloga zakona predviđeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbititi finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREDBE KOJA DOPUNJUJE ZAKON O SUDIJAMA

UTVRĐIVANJE STRUČNOSTI I OSPOSOBLjENOSTI KANDIDATA ZA SUDIJU KOJI SE PRVI PUT BIRA

ČLAN 45A

STRUČNOST I OSPOSOBLjENOST KANDIDATA ZA SUDIJU KOJI SE PRVI PUT BIRA NA SUDIJSKU FUNKCIJU U OSNOVНОM ILI PREKRŠAJNOM SUDU PROVERAVA SE NA ISPITU KOJI ORGANIZUJE VISOKI SAVET SUDSTVA.

USPEH NA ISPITU IZRAŽAVA SE OCENAMA OD 1 DO 5.

KANDIDAT ZA SUDIJU KOJI JE ZAVRŠIO POČETNU OBUKU NA PRAVOSUDNOJ AKADEMIJI NIJE DUŽAN DA POLAŽE ISPIT KOJI ORGANIZUJE VISOKI SAVET SUDSTVA, VEĆ SE NJEMU KAO MERILO STRUČNOSTI I OSPOSOBLjENOSTI UZIMA OCENA SA ZAVRŠNOG ISPITA NA POČETNOJ OBUCI NA PRAVOSUDNOJ AKADEMIJI.

VISOKI SAVET SUDSTVA PROPISUJE PROGRAM I NAČIN POLAGANJA ISPITA NA KOME SE OCENjuJE STRUČNOST I OSPOSOBLjENOST KANDIDATA ZA SUDIJU.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obrađivač: Ministarstvo pravde

2. Naziv propisa

Predlog zakona o dopuni Zakona o sudijama
Draft Law on supplementing the Law on Judges

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Naslov VII. – Pravosuđe, slobode i bezbednost, u okviru kojeg je član 80 – Jačanje institucija i vladavina prava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

- /

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Pravne tekovine EU sa kojima je domaće zakonodavstvo potpuno usklađeno:

Preporuka Rec 2000/19 član 5c.

Osnovni principi UN-a o nezavisnosti pravosuđa član 10.

Evropska povelja o Zakonu za sudije čl. 2.1, 2.2, 2.3, 4.1. i 4.4.

Preporuka RecR 1994/12e , stav 2 paragraf C

Preporuka CM/Rec (2010) 12 član 44.

Preporuka Rec 2000/19 čl. 5a. i 5b.

Magna karta sudija član 5.

Mišljenje broj 1 (2001) CCJE

Osnovni principi UN-a o nezavisnosti pravosuđa član 13.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

- /

5. Ako ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe Direktive).

-/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

- /

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik EU?

- /

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U postupku pripreme Predloga zakona o dopuni Zakona o sudijama nije ostvarena saradnja sa Evropskom komisijom s obzirom na to da se u konkretnom slučaju radi o neznatnom obimu dopune.